Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Wstęp do pradziejów powszechnych - wykład, PG_00141931		
Kierunek studiów	Archeologia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2024/2025
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	1	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Archeologii		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Łukasz Pospieszny	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Łukasz Pospieszny	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	45.0	77

Cel przedmiotu	Wstępne zapoznanie studenta ze schematem pradziejów w wymiarze ogólnoeuropejskim i dla terenów ziem Polski.

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ARCHL3_U08] Potrafi samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	Potrafi samodzielnie planować i realizować własną naukę pradziejów pod kątem wyboru przyszłych zainteresowań/ specjalizacji badawczej na kierunku archeologia.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_K02] Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych	Jest gotów do uznania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z rozwojem kulturowym społeczności zamieszkujących ziemie polskie i Europę w pradziejach. Potrafi zasięgać opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu w aspekcie analiz gabinetowych jak i prac terenowych. Odpowiednio formułuje pytania odnoszące się do ogólnych zagadnień z zakresu archeologii pradziejowej.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W05] Zna w zaawansowanym stopniu prahistorię porównawczą Europy	Zna prahistorię porównawczą Europy i Polski. Rozumie różnice pomiędzy poszczególnymi epokami.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_W01] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu nauk humanistycznych	Zna i rozumie ogólny schemat podziału pradziejów i podstawowe charakterystyki poszczególnych jednostek (epoki, kultury - zasięg, datowanie, wyznaczniki).	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ARCHL3_K01] Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy z zakresu pradziejów ziem polskich i Europy. Jest w stanie zweryfikować nowo nabytą wiedzę z tego zakresu.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	Problematyka wykładu Zarys pradziejów Świata, Europy i Polski: antropogeneza i początki kultury człowieka, zmiany gospodarcze i społeczne, wpływ czynników środowiskowych na dynamikę zmian, zapoznanie studentów z podstawowymi kategoriami zabytków przewodnich dla poszczególnych okresów pradziejów 1. Wprowadzenie 2. Chronologia, podział na epoki 3. Antropogeneza 4. Paleolit dolny, środkowy i górny 5. Paleolit schyłkowy i mezolit 6. Neolit Bliski Wschód, neolityzacja Europy 7. Neolit c.d. i eneolit 8. Wczesna epoka brązu 9. Późna epoka brązu i okres halsztacki 10. Okres lateński 11. Źródła pisane dla okresu przedrzymskiego i okresu rzymskiego 12. Kultury młodszego okresu przedrzymskiego 13. Okres rzymski na Pomorzu 14. Okres rzymski w Polsce środkowej i południowej 15. Okres wędrówek ludów i początek wczesnego średniowiecza
Wymagania wstępne i dodatkowe	Podstawowe wiadomości z geografii i historii (najdawniejsze dzieje człowieka i historia starożytna).
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>egzamin (normy zaliczenia zgodne z Regulaminem Studiów UG)</td><td>51.0%</td><td>100.0%</td></tr></table>

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Kaczanowski P., Kozłowski J. K. Najdawniejsze dzieje ziem polskich, Wielka historia Polski, t. 1,1998, Kraków. Kozłowski J.K. (red.) Prehistoria, Encyklopedia historyczna świata, t. 1, 1999, Kraków. Kozłowski J.K. (red.) Wielka Historia Świata. Świat przed "rewolucją" neolityczną, 2004, Kraków. Urbańczyk P. (red.) The Past Societies 1-5. Polish lands from the first evidence of human presence to the Early Middle Ages, 2017, Warszawa. J. Wielowiejski (red.), Prahistoria Ziem Polskich. Tom V: Późny okres lateński i okres rzymski, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1981.
	Uzupełniająca lista lektur	Ciesielska A., Społeczeństwa Europy pradziejowej. Podręcznik dla studentów archeologii i historii, 2011, Poznań. Ostoja- Zagórski J., Najstarsze dzieje ziem polskich, 2005, Bydgoszcz. Rozmus D. Powrót do Laetoli. Z rozważań nad początkami człowieka i prawa, 2020, Kraków. R. Wołągiewicz, *Kultura wielbarska problemy interpretacji etnicznej*, [w:] T. Malinowski (red.), Problemy kultury wielbarskiej, Słupsk, s. 79-106. H. Machajewski, *Pomorze Środkowe w okresie rzymskim i we wczesnej fazie okresu wędrówek ludów*, [w:] W. Nowakowski *et al.* (red.), *Goci i ich sąsiedzi na Pomorzu. Materiały z konferencji Goci na Pomorzu Środkowym, Koszalin 2829 października 2005*, Koszalińskie Zeszyty Muzealne, Seria A: Studia Archaeologica Pomeranica, B. II, Koszalin 2006, 3563. M. Mączyńska, Światło z popiołu. Wędrówki ludów w Europie w IV i V wieku, Warszawa 2013.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Epoki geologiczne (neogen: miocen, pliocen; czwartorzęd: plejstocen, holocen) i ich datowanie Epoki archeologiczne (kamienia: paleolit, mezolit, neolit; brązu, żelaza) i ich datowanie Początki neolitu naddunajskiego / kultura ceramiki wstęgowej rytej (zasięg, datowanie, główne stanowiska w Polsce, rodzaje osad, podstawowe wytwory, formy i zdobienie ceramiki, główne cechy gospodarki) Kultury archeologiczne na Pomorzu w młodszym okresie przedrzymskim i okresie wpływów rzymskich cechy charakterystyczne (zasięg, obrządek pogrzebowy, chronologia, kultura materialna) Antyczne źródła pisane dotyczące terenów obecnych ziem polskich (Tacyt, Ptolemeusz, Jordanes)	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.